

Gdzie należy składać deklarację podatkową: w Polsce czy we Francji?

Polska podpisała z Francją umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania w 1975 roku. Na podstawie tej umowy Polacy są opodatkowani tylko w jednym państwie w zakresie podatku od dochodu i majątku.

Polak składa deklarację podatkową w państwie, w którym znajduje się jego ośrodek interesów życiowych:

- ▶ w którym mieszka i które jest uważane za miejsce stałego zamieszkania jego lub jego rodziny (*lieu de résidence*),
- ▶ w którym przebywa dłużej niż 183 dni w roku, jeżeli ma wiele miejsc zamieszkania,
- ▶ w którym prowadzi działalność zawodową,
- ▶ w którym realizuje inwestycje lub lokuje kapitał,
- ▶ z którego zarządza swoim majątkiem.

PRZYKŁAD

Anna mieszka we Francji. Otrzymuje polską emeryturę z ZUS-u na konto bankowe w Polsce i emeryturę francuską na konto bankowe we Francji. Dochody z obu państw wpisuje w deklaracji podatkowej we Francji. Wypełnia dodatkowy formularz nr 2047 (*Déclaration des revenus encaissés à l'étranger*), w który wpisuje polską emeryturę przeliczoną na euro według średniego kursu rocznego.

Jak złożyć deklarację podatkową we Francji?

Aby złożyć po raz pierwszy deklarację podatkową, należy wypełnić formularz *Déclaration des revenus*, dostępny w oddziałach urzędu skarbowego (SIP – *Services des impôts des particuliers*) lub na stronie internetowej www.impots.gouv.fr (Cerfa n°10330*16 Autre numéro: 2042), i wystać go do urzędu skarbowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania najpóźniej do 31 maja.

W następnych latach wypełniona deklaracja (*déclaration préremplie*) jest przysyłana na adres podatnika. Należy zweryfikować kwoty i ewentualnie je skorygować, wpisać zmianę adresu, nanieść zmiany w sytuacji rodzinnej (narodziny dziecka, ślub, separacja, rozwód). Następnie podpisaną deklarację należy odesłać lub zanieść do urzędu skarbowego.

Od kilku lat istnieje możliwość składania deklaracji podatkowej przez Internet na stronie impots.gouv.fr.

Aby zalogować się na swojej stronie podatkowej potrzebne są trzy identyfikatory:

- ▶ *n° de télédéclarant* – numer elektroniczny znajdujący się na przystanym do domu formularzu podatkowym,
- ▶ *n° fiscal* – numer identyfikacji podatkowej znajdujący się na przystanym do domu formularzu podatkowym,
- ▶ *revenu fiscal de référence* – kwota dochodów, na podstawie której naliczany jest podatek, znajdująca się na *avis d'imposition* – ostatnim rozliczeniu podatkowym.

Po zalogowaniu otworzy się deklaracja podatkowa już gotowa do podpisu. Wystarczy ją zweryfikować, ewentualnie poprawić, podpisać elektronicznie i wysłać drogą elektroniczną. Termin na złożenie zeznania w tej formie jest o wiele dłuższy.

Jakie są zasady wspólnego lub oddzielnego składania zeznania podatkowego?

Małżonkowie i osoby pozostające w związku partnerskim (PACS – *Pacte civil de solidarité*) rozliczają się razem, a konkubenci oddzielnie.

W przypadku małżeństwa lub PACS-u zawartego w 2012 roku wystarczy zrobić wspólną deklarację.

W przypadku separacji, rozwodu lub rozwiązania PACS-u w 2012 roku, każda osoba musi złożyć deklarację podatkową osobno.

Dzieci mogą zostać wpisane tylko do deklaracji jednego z rodziców.

Jak obliczany jest podatek od dochodu?

Przy obliczaniu podatku od dochodu we Francji urząd skarbowy bierze pod uwagę wiele czynników, które zmieniają się w zależności od sytuacji „rodziny podatkowej” (*foyer fiscal*). Dlatego też poniższe informacje przedstawiają jedynie ogólne zasady obliczania podatku dochodowego.

Wysokość dochodu, którą należy zadeklarować znajduje się w odpowiedniej rubryce odcinka wyplaty (nazwa rubryki: *net fiscal cumul, cumul annuel imposable* lub *revenu net imposable*).

Przy obliczaniu podatku dochodowego brany jest pod uwagę roczny dochód „rodziny podatkowej” (*foyer fiscal*), w tym przede wszystkim zarobki (*revenus*), emerytury (*retraites*), zyski uzyskane z niektórych produktów oszczędnościowych (*revenues des valeurs et capitaux, plus values et gains taxables*), zyski

uzyskane z posiadanych nieruchomości (*revenus fonciers*), ale również wydatki pozwalające na obniżenie podstawy opodatkowania.

Dochód płatnika podlega zmniejszeniu o 10% (*déduction forfaitaire* – odliczenie ryczałtowe) lub o więcej, jeśli podatnik zadeklaruje i udokumentuje realne koszty zawodowe (*frais réels*). Odliczeniu podlegają także inne kwoty. Na przykład osobom powyżej 65. roku życia i osobom niepełnosprawnym (+40%) przysługuje ulga podatkowa w wysokości 2 311 €, jeżeli ich dochód nie przekracza 14 220 € rocznie oraz 1 156 €, jeżeli ich dochód nie przekracza 22 930 € rocznie.

Pozostała kwota, dochód podlegający opodatkowaniu (*revenu fiscal de référence*), jest dzielona przez sumę części fiskalnych (*parts"N"*), z których składa się „rodzina podatkowa”: jedna osoba to 1 część, małżonkowie/osoby związane PACS-em to 2 części, pierwsze dziecko to 0,5 części, drugie to również 0,5 części, a każde następne dziecko to 1 część. Na przykład rodzina z dwojgiem dzieci to 3 części fiskalne, a z czworgiem to 4 części fiskalne. Uzyskuje się w ten sposób iloraz rodzinny (*quotient familial*).

Otrzymała kwota jest oprocentowana progresywnie:

Dochód	Stopa procentowa podatku
do 5 963 €	0,00%
między 5 964 € i 11 896 €	5,50%
między 11 897 € i 26 420 €	14,00%
między 26 421 € i 70 830 €	30,00%
między 70 831 € i 150 000 €	41,00%
między 150 000 € i 1 000 000 €	45,00%

Progi podatkowe za dochód uzyskany w 2012 roku

Aby obliczyć wysokość opodatkowania, urząd skarbowy sumuje uzyskane kwoty i następnie mnoży je przez sumę części fiskalnych.

PRZYKŁAD

Sylwia i Rafał oraz ich syn Michał, to w sumie 2,5 części fiskalne (1 + 1 + 0,5). W 2013 roku zadeklarują dochód za 2012 rok w wysokości 36 000 €. Kwota ta ulegnie zmniejszeniu o 10% (*déduction forfaitaire*): 36 000 € – 3 600 € = 32 400 €. Uzyskana kwota zostanie podzielona przez 2,5 części fiskalne (32 400 € / 2,5 = 12 960 €). Iloraz rodzinny (12 960 €) zostanie rozliczony w następujący sposób:

do 5 964 € = 0 €

11 896 € – 5 964 € = 5 932 € x 5,5% = 326,26 €

12 960 € – 11 897 € = 1 063 € x 14% = 148,82 €.

Uzyskana suma: 475,08 € (326,26 € + 148,82 € = 475,08 €) zostanie pomnożona przez 2,5 (części fiskalne) (475,08 € x 2,5 = 1188 €). W konsekwencji, w 2013 roku, Sylwia i Rafał zapłacą 1 188 € podatku od dochodu uzyskanego w 2012 roku.

Jakie skutki podatkowe wiążą się z otrzymywaniem/płaceniem alimentów?

Rodzic, który płaci alimenty, wpisuje je do deklaracji podatkowej. Zostaną one odliczone od jego dochodów. Będzie miał prawo do jednej części fiskalnej.

Rodzic, który otrzymuje alimenty jest zobowiązany wpisać je do swojej deklaracji podatkowej. Otrzymana kwota zostanie wliczona do jego dochodów. Będzie miał prawo do części fiskalnych obliczonych w zależności od ilości dzieci.

PRZYKŁAD

Piotr i Maria rozwiedli się 12.10.2012 roku. Mają na utrzymaniu dwoje dzieci. Sędzia wyznaczył miejsce zamieszkania dzieci u matki i wysokość alimentów, które Piotr musi płacić Marii na utrzymanie dzieci. Piotr deklaruje swoje dochody z okresu od 01.01.2012 do 31.12.2012, zgłasza alimenty zapłacone Marii i ma tylko jedną część fiskalną. Maria deklaruje swoje dochody z okresu od 01.01.2012 do 31.12.2012, deklaruje alimenty przekazane przez Piotra, ma prawo do 2,5 części fiskalnych, jeżeli mieszka sama. W tym przypadku musi zaznaczyć na drugiej stronie deklaracji podatkowej krótkę oznaczoną literą „T” (*parent isolé* – rodzic samotnie wychowujący dziecko).

Czego dotyczą ulgi podatkowe z płacenia podatków?

Ulgi dotyczą między innymi wydatków związanych z:

- ▶ edukacją dzieci,
- ▶ zatrudnieniem opiekunki do dzieci, dla osoby starszej lub pomocy domowej,
- ▶ kosztami utrzymania członków rodziny (na przykład rodziców lub niepełnosprawnego rodzeństwa),
- ▶ darowiznami na cele dobroczynne bądź stowarzyszenia,
- ▶ wydatkami poniesionymi na zakup ekologicznych instalacji grzewczych.

W deklaracji należy wyszczególnić wysokość poniesionych kosztów, wydatki muszą być udokumentowane. Ulga podatkowa zostanie obliczona automatycznie.

Kiedy pobierany jest podatek?

Za pierwszy przepracowany rok podatek płaci się jednorazowo, we wrześniu następnego roku. Później pobierany jest on 3 razy do roku (*acomptes provisionnels*): w lutym, w maju i we wrześniu.

Można również optać składki co miesiąc. Podatek jest wówczas pobierany bezpośrednio z konta bankowego lub pocztowego w okresie od stycznia do października, w wysokości 1/10 kwoty podatku z ubiegłego roku.

Jeżeli całkowita kwota podatku okaże się wyższa od sumy 10 zaliczek, opłaty pobierane są również w listopadzie i grudniu. Jeżeli kwota podatku jest niższa, urząd skarbowy zwraca nadpłatę.

Czym jest PPE (*Prime pour l'emploi*)?

Gospodarstwom domowym, w których przynajmniej jedna osoba pracowała na pełny lub niepełny etat przez rok fiskalny, i którego dochody nie przekraczają ustalonego pułapu finansowego, państwo francuskie przydziela premię za pracę (*Prime pour l'emploi*).

Premia ta jest automatycznie odliczana od podatku, a osobom zwolnionym od podatku przekazywana w formie czeku lub przelewana bezpośrednio na ich konto bankowe.

Jakie warunki powinno spełniać ognisko domowe, żeby otrzymać *Prime pour l'emploi*?

Revenu fiscal de référence (dochody, z których obliczany jest podatek) nie może przekroczyć dla osób:

- ▶ samotnych 16 251 €,
- ▶ pozostających w związkach małżeńskich lub związanych PACS-em 32 498 €.

Powyższe kwoty są podwyższane o 4 490 € za każde dziecko.

PRZYKŁAD

Małżeństwo z dwójką dzieci ma prawo do jednej części fiskalnej (po 0,5 na każde dziecko). Aby otrzymać premię za pracę, jego *revenu fiscal de référence* nie może przekraczać następującej kwoty:

$$32\,498\text{ €} + 4\,490\text{ €} + 4\,490\text{ €} = 41\,478\text{ €}.$$

Osoba samotna wychowująca dziecko ma prawo do jednej części fiskalnej (z tytułu samotnego wychowywania dziecka). Aby otrzymać premię za pracę, jej *revenu fiscal de référence* nie może przekraczać następującej kwoty:

$$16\,251\text{ €} + 4\,490\text{ €} + 4\,490\text{ €} = 25\,231\text{ €}.$$

Czym jest *avis d'imposition* ?

Jest to dokument zaświadczający o wysokości naliczonego podatku lub o niepodleganiu opodatkowaniu.

UWAGA!

Osoby niepodlegające opodatkowaniu powinny złożyć deklarację podatkową. Zaświadczenie o niepodleganiu opodatkowaniu jest niezbędne do załatwiania spraw administracyjnych. Osobom, które ze względu na niskie dochody nie płacą podatku, przysługują różne ulgi i przywileje: są zwolnione z podatku lokalowego (*taxe d'habitation*), z opłaty za abonament radiowo–telewizyjny (*redevance audiovisuelle*), mają pierwszeństwo w uzyskiwaniu pomocy socjalnej itp.

Czym jest podatek *taxe d'habitation* i kto powinien go zapłacić?

Taxe d'habitation jest to podatek odprowadzany raz do roku na rzecz gminy i departamentu. Finansowane są z niego inwestycje administracyjne oraz pomoc socjalna.

Do odprowadzania podatku zobowiązana jest osoba, która 1 stycznia faktycznie zajmowała lokal podlegający opodatkowaniu (właściciel mieszkania, osoba wynajmująca lokal lub mieszkająca w nim za darmo). Wysokość tego podatku zależy od standardu lokalu oraz od decyzji władz gminnych i regionalnych. Podatek ten należy zapłacić do 15 listopada każdego roku.

Czym jest *redevance audiovisuelle* i kto powinien ją zapłacić?

Redevance audiovisuelle jest to opłata za korzystanie z mediów państwowych (abonament radiowo–telewizyjny). Do jej uiszczenia zobowiązany jest właściciel mieszkania, w którym znajduje się telewizor. Osoby, które nie posiadają telewizora powinny zaznaczyć kratkę znajdującą się na pierwszej stronie deklaracji „*contribution à l'audiovisuelle public*”. Jeżeli kwadrat nie jest zakreślony, automatycznie naliczona zostaje opłata w wysokości 131 € za 2012 rok.

UWAGA!

Kara za niezłożenie deklaracji podatkowej w terminie, jak również za opóźnienie płatności wynosi 10% wartości naliczonego podatku.

Co zrobić w razie pomyłki w zeznaniu podatkowym?

Podatnik ma 3 lata na skorygowanie danych zawartych w złożonym zeznaniu. Nieprawidłowości można zgłosić osobiście w urzędzie lub listownie. Po 3 latach zarówno podatnik, jak i urząd skarbowy nie mogą zakwestionować złożonych deklaracji podatkowych.

WAŻNE ADRESY

Informacje na temat podatków:

Impôts-Service

☎ +33 (0)810 46 76 87

🌐 www.impots.gouv.fr

Informacje na temat podatków dla nierezydentów:

10, rue du Centre, TSA 10010

93465 Noisy-le-Grand Cedex

☎ +33 (0)1 57 33 83 00

✉ sip.nonresidents@dgfp.finances.gouv.fr